

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยต่อมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยต่อมาตรการการแก้ไขปัญหาลำไยสดลำไยแปรรูป และระบบตลาดจากรัฐบาล
2. เพื่อศึกษาประโยชน์ ปัญหาอุปสรรคของมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยของรัฐบาล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากการแก้ไขปัญหาลำไยของรัฐบาล
4. เพื่อศึกษาการดำเนินการจากมาตรการการแก้ไขปัญหาลำไย

ขอบเขตในการวิจัย ทำการศึกษาจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในจังหวัดลำพูน 8 อำเภอ ทำการสุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาศึกษาทั้งหมด 8 อำเภอ และสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย อำเภอเมือง 32 ราย อำเภอบ้านธิ 10 ราย อำเภอป่าซาง 20 ราย อำเภอบ้านโฮ่ง 20 ราย อำเภอเถิน 20 ราย กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง 20 ราย อำเภอแม่ทา 20 ราย อำเภอทุ่งหัวช้าง 10 ราย รวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยจำนวนทั้งหมด 152 ราย เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อที่อภิปรายลักษณะของตัวแปรต่าง ๆ ค่าสูงสุด ต่ำสุด ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ WMS (Weight mean score)

การเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการอภิปรายผลนั้น ได้แบ่งการเสนอผลการวิเคราะห์ออกมาเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้เรื่องมาตรการการช่วยเหลือ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อมาตรการการแก้ไขปัญหาลำไย

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการมาตรการของรัฐบาลในความคิดเห็นของเกษตรกร

ผู้ปลูกลำไย

การวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไย

ส่วนใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกลำไยเป็นเพศชาย(ร้อยละ 80.9)มีอายุเฉลี่ย 45.92 ปี ช่วงอายุที่มีมากที่สุด 35-45 ปี(ร้อยละ 40.8) ส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 58.6) มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน(ร้อยละ 71.0) เฉลี่ย 4.48 คน รายได้ส่วนใหญ่ของเกษตรกรได้จากการทำสวน ขนาดพื้นที่ปลูกลำไย 6-10 ไร่(ร้อยละ 54.60) เฉลี่ย 7 ไร่ 3 งาน ระยะการปลูกลำไย 8X8 เมตร(ร้อยละ 40.8) จำนวนลำไยที่ปลูก 100-200 ต้น(ร้อยละ 48.0) ค่าเฉลี่ย 125 ต้น ส่วนใหญ่กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยดำรงตำแหน่งทางสังคม(ร้อยละ 84.2) ส่วนใหญ่การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง (ร้อยละ 89.5) ส่วนมากกลุ่มเกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำสวน(ร้อยละ 75.7)

2. ความคิดเห็นต่อเกษตรกรผู้ปลูกลำไยต่อมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย

ในภาพรวมแล้วกลุ่มเกษตรกรเห็นด้วยกับการปฏิบัติงานของโครงการตามมาตรการโดยประเด็น(ข้อความ)ที่เห็นด้วยได้แก่

- 1) การที่เกษตรกรตำบลออกมาทำบัตรเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในพื้นที่แต่ละตำบล
- 2) ระดับราคาของลำไยอบแห้ง ปี 2546 เกรด AA ที่ กิโลกรัมละ 86.50 บาท เกรด A ที่ กิโลกรัมละ 66.50 บาท เกรด B ที่ กิโลกรัมละ 46.50 บาท
- 3) ระดับราคาลำไยร่วง ปี 2546 เกรด AA ที่ กิโลกรัมละ 20 บาท

ประเด็น(ข้อความ)ที่ไม่แน่ใจได้แก่

- 1) ความสะดวกในการติดต่อเกษตรกรตำบลในด้านการออกบัตรเกษตรกรผู้ปลูกลำไย
- 2) การนำหลักทรัพย์ไปใช้ประกอบการกู้เงินของโครงการแปรรูป
- 3) มาตรฐานของเครื่องร่อน ณ จุดรับจำหน่าย
- 4) มาตรฐานของการบรรจุกล่องขององค์การคลังสินค้า
- 5) มาตรฐานการคัดแยกเกรดของลำไย
- 6) การไถ่ถอนลำไยอบแห้ง
- 7) ความต้องการไถ่ถอนลำไยอบแห้ง
- 8) การเอาใบประทวนไปรับจำหน่ายที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)
- 9) การบริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)
- 10) ระดับราคาลำไยอบแห้งปี 2545

เกรด AA ที่ กิโลกรัมละ 72 บาท

เกรด A ที่ กิโลกรัมละ 54 บาท

เกรด B ที่ กิโลกรัมละ 36 บาท

11) ระดับราคาลำไยร่วงปี 2546

เกรด A ที่ กิโลกรัมละ 14 บาท

เกรด B ที่ กิโลกรัมละ 8 บาท

ประเด็น (ข้อความ) ที่ไม่เห็นด้วย ได้แก่

- 1) การจัดคิวในการร่อนลำไย
- 2) ความสะดวกในการรื้อใบประทวนหลังการร่อนลำไย
- 3) ระยะเวลาในการรื้อใบประทวนมาขึ้นเงินที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.)
- 4) ระดับราคาลำไยร่วงปี 2545
 - เกรด AA ที่ กิโลกรัมละ 10 บาท
 - เกรด A ที่ กิโลกรัมละ 7 บาท
 - เกรด B ที่ กิโลกรัมละ 3 บาท
- 5) วงเงินในการรับจำนำลำไยอบแห้ง รายละ 250,000 บาท

3. ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

3.1 กลุ่มเกษตรกรทำสวนไม่พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ

- กลุ่มเกษตรกรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาลำไย
- มีเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ในการประกอบการกู้เงินในโครงการแก้ไขปัญหาลำไย
- การล่าช้าของมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย ทำให้เกษตรกรเกิดความไม่แน่ใจ

3.2 กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ไม่พอใจในการรับจำนำลำไย

- กลุ่มเกษตรกรมีการรอคิวในการร่อนลำไยนาน และไม่ได้รับความสะดวก
- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยถูกกดราคาในการรับจำนำจากนายทุน
- กลุ่มเกษตรกรได้รับเงินล่าช้าจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) ทำให้ขาดสภาพคล่องในการลงทุน

3.3 กลุ่มเกษตรกรต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการตลาด โดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน

- กลุ่มเกษตรกรต้องการรับผิดชอบในการจำนำและการตรวจสอบสินค้าของสมาชิกกลุ่ม (QC) ด้วยตนเอง

3.4 การลดต้นทุนแปรรูป

- รัฐบาลลดราคาซื้อเพลิงและช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

3.5 เกษตรกรต้องการไม่จำกัดวงเงิน ควรรับจํานําผลผลิตเพิ่ม

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยต่อมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย มีประเด็นสำคัญที่พบหลายประเด็น จากการนำมาวิเคราะห์โดยสรุปแล้ว ความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรต่อมาตรการแก้ไขปัญหาลำไย มีดังนี้

1. มาตรการในปี พศ. 2545

ความเห็นของกลุ่มเกษตรกร คือไม่ค่อยแน่ใจต่อมาตรการแก้ไขปัญหาลำไยของรัฐบาล ในการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวมแล้วคือ การจัดคิวในการรอนลำไย ความสะดวกในการรอรับใบประทวนหลังการรอนลำไย ระยะเวลาในการรอรับเงินหลังจากนำใบประทวนมาขึ้นเงินที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.) ระดับราคาลำไยร่วงปี 2545 เกรด AA ที่ 10 บาท เกรด A ที่ 7บาท เกรด B ที่ 3 บาท วงเงินในการรับจํานําลำไยอบแห้ง รายละ 250,000 บาท มีบางประเด็นเท่านั้นที่กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเห็นด้วย เช่น การออกมาทำบัตรเกษตรกรผู้ปลูกลำไย โดยมีผู้อำนวยความสะดวก ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลเป็นผู้ออกมาให้บริการในแต่ละหมู่บ้าน ความน่าจะเป็นของราคาลำไยอบแห้ง โดยกลุ่มเกษตรกรมีความประสงค์ให้รัฐบาล มีการประกันราคาลำไยอบแห้ง

2. จุดแข็งและจุดอ่อนของมาตรการการแก้ไขปัญหาลำไย

2.1จุดแข็ง

2.1.1. การทำงานของจุดจํานํากับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) มีหลักการปฏิบัติที่ดีมีการจ่ายเงินผ่านสถาบันการเงินทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องการรับเงินมากนัก

2.1.2 การรับจํานําของลำไยอบแห้ง ต้องเป็นคนที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเท่านั้นที่ให้มีภูมิลำเนาและขึ้นตอนมากขึ้นในการจํานําลำไย ทำให้การหาผลประโยชน์ของพ่อค้าคนกลางยากขึ้น

2.1.3. การรับจํานําลำไย เกษตรกรไม่เป็นผู้เสี่ยงในเรื่องคุณภาพแต่รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด เพื่อรัฐบาลรับจํานํากับเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเสร็จสิ้น

2.2 จุดอ่อน

2.2.1. การศึกษาการเก็บเกี่ยวผลผลิตของลำไยและลำไยอบแห้งของภาครัฐไม่มีความแน่นอน ทำให้งบประมาณที่จัดตั้งไว้ไม่เพียงพอกับการรับจำนำลำไย

2.2.2. ด้านข้อมูลข่าวสารด้านการผลิตและตลาดของรัฐที่ประกาศมีความล่าช้าในการปฏิบัติทำให้ไม่ทันต่อเหตุการณ์

2.2.3. ระเบียบปฏิบัติและเงื่อนไขของทางราชการไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงตามวาระการประชุมของทางจังหวัดบ่อยครั้ง

2.2.4. ความเที่ยงตรงของคุณภาพลำไยอบแห้ง (QC) ไม่มีความมาตรฐาน

2.2.5. การรับจำนำลำไยมีจุดรับน้อยและไม่ทันกับความต้องการของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย

3. มาตรการในปี พศ. 2546 ที่เกษตรกรอยากให้รัฐบาลดำเนินการ

เกษตรกรต้องการให้ภาครัฐบาลควรมีการเตรียมพร้อมให้การแก้ไขผลผลิตทางการเกษตรตลอดเวลา เพราะไม่เฉพาะผลผลิตลำไยเท่านั้นที่แนวโน้มการล้นตลาด กลุ่มเกษตรกรต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการตลาดโดยมีรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุน กลุ่มเกษตรกรต้องการรับผิดชอบในการจำนำและการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าของสมาชิกกลุ่ม (QC) ด้วยตนเอง รัฐบาลควรลดราคาซื้อเปลือกและช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่ง เกษตรกรต้องการไม่จำกัดวงเงิน การรับจำนำผลผลิตลำไยอบแห้งเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

รัฐบาลควรมีการเตรียมพร้อมให้การแก้ไขผลผลิตทางการเกษตรตลอดเวลา เพราะไม่เฉพาะผลผลิตลำไยเท่านั้นที่มีแนวโน้มการล้นตลาดและกลุ่มเกษตรกรต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนการกำหนดนโยบายโดยมีรัฐบาลเป็นผู้พิจารณา กลุ่มเกษตรกรทำสวนประจำตำบลต้องการรับผิดชอบในการรับจำนำและการตรวจสอบคุณภาพลำไยอบแห้ง(QC) ด้วยตนเอง กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยต้องการไม่ให้มีการจำกัดวงเงินในการรับจำนำลำไยอบแห้งและ ควรรับจำนำผลิตในปริมาณเพิ่มขึ้น จากการค้าดำเนินงานของรัฐบาลก็ได้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาพบว่า

1. ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรเกษตรกรที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาลำไยในด้านการผลิต การตลาด และการแปรรูป
2. ประเมินผลการดำเนินงานมาตรการการแก้ไขปัญหาลำไยของรัฐบาลในแต่ละปี
3. ทำการศึกษาการดำเนินงานการรับจำนำลำไยอบแห้ง โดยการรับผิดชอบของกลุ่มเกษตรกรทำสวนหรือกลุ่มสหกรณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved